

Προς: κ. Α. Δαγούμα , Πρόεδρο ΡΑΕ

Αθήνα, 18 Οκτωβρίου 2021

Θέμα: Η διατήρηση των στρεβλώσεων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας απειλεί πλέον τη βιωσιμότητα της βιομηχανίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Με τις από 21 Μαΐου, 14 Ιουλίου και 9 Σεπτεμβρίου επιστολές μας σας καταγγείλαμε **έγκαιρα** συγκεκριμένες πρακτικές στην αγορά προμήθειας, οι οποίες οδήγησαν στη μεταφορά του 100% του ρίσκου των τιμών της χονδρεμπορικής αγοράς στα βιομηχανικά τιμολόγια, χωρίς οποιοδήποτε πάνω όριο.

Οι καθετοποιημένοι προμηθευτές, ως παραγωγοί, είναι πλέον αδιάφοροι για την εκτόξευση των τιμών που βιώνουμε όλοι μας στη χονδρεμπορική αγορά, η οποία υπερκαλύπτει το μεταβλητό τους κόστος.

Γεγονός το οποίο σημαίνει ότι ουδόλως επιβαρύνονται από την παρούσα ενεργειακή κρίση.

Από τα στοιχεία, που δημοσιοποιεί η Αρχή σας, προκύπτει ότι η μέση τιμή εισαγωγής φυσικού αερίου είναι κατά πολύ χαμηλότερη από τις χρηματιστηριακές τιμές εκείνης της περιόδου. Επίσης θεωρούμε εύλογο οι παραγωγοί μονάδων φ.α συνδυασμένου κύκλου, ως εισαγωγείς ποσοτήτων LNG να έχουν προχωρήσει σε αντιστάθμιση κινδύνου για μεγάλο τουλάχιστο % των αναγκών τους.

Την ίδια στιγμή υπάρχει αντικειμενική δυσκολία για τους μεγάλους καταναλωτές και τους μικρούς προμηθευτές να αντισταθμίσουν τον κίνδυνο από την έκρηξη των τιμών στην χονδρεμπορική αγορά.

Οι παραγωγοί με συμβατικές μονάδες, έχοντας εξασφαλισμένη την πώληση της παραγωγής τους σε υψηλές τιμές, δεν προχωρούν στη διάθεση ποσοτήτων ενέργειας μέσω διμερών συμβολαίων.

Οι δε ποσότητες που θα διέθετε η ΔΕΗ στο πλαίσιο της υποχρέωσης της (anti-trust) και θα ενίσχυαν τη ρευστότητα της ανύπαρκτης εγχώριας προθεσμιακής αγοράς, διατίθενται στο Ευρωπαϊκό Χρηματιστήριο (E.E.X).

Με πρόσφατη παρέμβαση του ο κ. καθηγητής Π. Κάπρος ανέδειξε ακριβώς το πρόβλημα της μη προσφοράς διμερών συμβολαίων είτε από ΑΠΕ, είτε από παραγωγούς συμβατικών μονάδων, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία wind fall profits για τους παραγωγούς στις σημερινές συνθήκες της αγοράς.

Μάλιστα υπολόγισε τα wind fall profits σε 39% επί της μέσης τιμής του κόστους του μείγματος παραγωγής στην περίοδο Αυγούστου- Σεπτεμβρίου.

Ανάμεσα στα έκτακτα μέτρα, που πήρε η Ισπανική κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της κρίσης, περιλαμβάνεται η υποχρέωση όλων παραγωγών να διαθέσουν με διμερή συμβόλαια ποσότητα ενέργειας ίση με το 6% της κατανάλωσης της χώρας.

Βάσει των ανωτέρω προκύπτει ότι οι παραγωγοί όχι μόνο δεν πλήττονται από την παρούσα κρίση αλλά αποκομίζουν «ουρανοκατέβαρα κέρδη».

Η διατήρηση των διαγωνισμών ενέργειας ΑΠΕ για σταθερές τιμές έως το 2025 για ποσότητες έως 3.000MW/έτος θα λειτουργήσει ανταγωνιστικά στα διμερή συμβόλαια μεταξύ παραγωγών ΑΠΕ με προμηθευτές και μεγάλους καταναλωτές.

Θα πρέπει κατ' ελάχιστον οι όποιοι παραγωγοί συμμετέχουν στους διαγωνισμούς να υποχρεωθούν να προσφέρουν ένα ποσοστό της παραγωγής των εν λόγω σταθμών σε διμερή συμβόλαια.

Η εκτόξευση των τιμών έχει προφανώς αρνητικές επιπτώσεις στις βιομηχανίες της χώρας. Θεωρούμε αναγκαίο η Αρχή σας να προχωρήσει άμεσα στη λήψη ρυθμιστικών μέτρων που να εξασφαλίζουν ικανή ρευστότητα στην προθεσμιακή αγορά.

Παράλληλα σας ζητούμε μια διαδικτυακή συνάντηση για να σας εκθέσουμε τις απόψεις μας.

Με εκτίμηση,
Αντώνιος Κοντολέων
Πρόεδρος Δ.Σ.

Προς: κ. Α. Δαγούμα , Πρόεδρο ΡΑΕ
kdprel@rae.gr.

Αθήνα, 9 Σεπτεμβρίου 2021

Θέμα: Δημόσια διαβούλευση της ΡΑΕ σχετικά με την εξέταση των αναγκαίων νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων προκειμένου για την εναρμόνιση του εθνικού πλαισίου προς την Οδηγία 2019/944, σε ό,τι ειδικότερα αφορά την ενδυνάμωση των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας και την προώθηση του υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των Προμηθευτών.

Κύριε Πρόεδρε,

Με τις από 21 Μαΐου και 14 Ιουλίου επιστολές μας, **έγκαιρα** ζητήσαμε την αποφασιστική παρέμβαση της Αρχής σας στην αγορά προμήθειας, η λειτουργία της οποίας, ελλείψει συνθηκών στοιχειώδους ανταγωνισμού, με κύρια ευθύνη των καθετοποιημένων προμηθευτών, κυρίως των ιδιωτών, χαρακτηρίζεται από εναρμονισμένες πρακτικές που κατατείνουν **στην παγίωση της μεταφοράς στα τιμολόγια του 100% του ρίσκου των τιμών της αγοράς επόμενης ημέρας και των χρεώσεων της αγοράς εξισορρόπησης στους πελάτες τους.**

Το κύριο επιχείρημα των ιδιωτών καθετοποιημένων προμηθευτών, ότι η προμήθεια αποτελεί εντελώς ξέχωρη δραστηριότητα από εκείνη της παραγωγής χωρίς τη δυνατότητα να αντισταθμιστεί ο κίνδυνος από την μεταβολή των τιμών στη χονδρεμπορική αγορά, προφανώς δεν ευσταθεί.

Οι καθετοποιημένοι προμηθευτές διαθέτουν μια ετήσια παραγωγή που υπερβαίνει τις ποσότητες ενέργειας που προμηθεύουν στην λιανική, με διασφαλισμένη πλέον τη λειτουργία τους και επιπλέον σημαντικά έσοδα από τη συμμετοχή τους στην αγορά εξισορρόπησης.

Μετά την αλλαγή πολιτικής στα τιμολόγια των καθετοποιημένων προμηθευτών, που σημειώθηκε μετά το πρώτο τρίμηνο, τους 2 τελευταίους μήνες ακολούθησε εκτόξευση των τιμών στην αγορά επόμενης ημέρας έως και 185 Ευρώ/Mwh, επιβάρυνση, η οποία έχει μετακυλιστεί, στο σύνολό της, στους καταναλωτές της ΜΤ και ΥΤ.

Είναι προφανές ότι εάν η κατάσταση αυτή συνεχιστεί ανακύπτει αυτομάτως θέμα αδόκητων κερδών των παραγωγών. Στο πλαίσιο αυτό για την εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με την τακτική προσφορών που ακολουθούν οι βασικοί παίκτες στην αγορά, θεωρούμε ότι η Αρχή σας θα πρέπει να διερευνήσει από ποιες τεχνολογίες ηλεκτροπαραγωγής καθορίστηκαν οι τιμές στην αγορά επόμενης ημέρας (λιγνίτης, φ.α, Υ/Η και εισαγωγές).

Για τους ανωτέρω λόγους θεωρούμε **ότι η παρούσα διαβούλευση** δεν περιορίζεται μόνο στα τιμολόγια ΧΤ, αλλά επεκτείνεται και **στα τιμολόγια ΜΤ και ΥΤ**, για τα οποία πλέον η προβλεπόμενη από τον Κώδικα διαπραγμάτευση μεταξύ των μερών βάσει της καμπύλης φορτίου του πελάτη, έχει καταστεί μια απλή προσχηματική διαδικασία, λόγω της άρνησης των καθετοποιημένων

προμηθευτών να συμπεριλαμβάνουν στις προσφορές τους εναλλακτικούς δείκτες, πέραν αυτού του κόστους της αγοράς.

Επιπρόσθετα επισημαίνουμε ότι η ανταγωνιστικότητα των μη καθετοποιημένων προμηθευτών, εξαρτάται απόλυτα από τις τιμές στην χονδρεμπορική αγορά καθώς δεν υπάρχει ρευστότητα στην προθεσμιακή αγορά σε προϊόντα αντιστάθμισης του κινδύνου του συνολικού κόστους της αγοράς.

Υπό τις υφιστάμενες συνθήκες αγοράς, οι καθετοποιημένοι προμηθευτές δεν επιδιώκουν να αυξήσουν το μερίδιο τους στη λιανική, αλλά να κατοχυρώσουν τα κέρδη τους από την χονδρεμπορική αγορά και να παραμείνουν στη λιανική με το όποιο μειωμένο μερίδιο, με μηδενικό ρίσκο, καθώς οι τιμές που διαμορφώνονται υπερκαλύπτουν το μεταβλητό κόστος των μονάδων CCGT.

Τα ανωτέρω προσιδιάζουν σε μια ουδόλως ανταγωνιστική αγορά προμήθειας με χαρακτηριστικά ολιγοπωλίου.

Επίσης έχουμε επανειλημμένα επισημάνει ότι η έλλειψη προθεσμιακής αγοράς ενεργειακών προϊόντων με φυσική παράδοση, επιτείνει το έλλειμμα ανταγωνισμού στην αγορά προμήθειας.

Θεωρούμε επομένως επιβεβλημένο οι προσφορές των καθετοποιημένων προμηθευτών προς τους πελάτες τους στην ΜΤ και ΥΤ, εφόσον αυτό τους ζητηθεί, να συμπεριλαμβάνουν εναλλακτικά ρήτρα αναπροσαρμογής με δείκτη αναφοράς αφενός την τιμή ΤΤΦ, καλύπτοντας το ρίσκο της τιμής του φ.α, καυσίμου των κυρίαρχων μονάδων παραγωγής, που κατά κανόνα θα καθορίζουν την ΟΤΣ και αφετέρου την τιμή ΕΥΑ, καλύπτοντας το ρίσκο της τιμής των CO₂.

Επίσης συμφωνούμε με την πρόταση σας όταν επιλεγεί τιμολόγιο με σταθερή τιμή σε συσχέτιση με την ΟΤΣ, να τίθεται όριο μεταβολής της ρήτρας αναπροσαρμογής κατά μέγιστο +/-30%.

Θα θέλαμε επίσης να επισημάνουμε στην Αρχή σας ότι στις προσφορές όλων των προμηθευτών δεν υπάρχουν εκπτώσεις για μετατόπιση φορτίου εκτός της ζώνης αιχμής (18.00-23.00) ή γενικότερα αμοιβής παροχής υπηρεσιών ζήτησης φορτίου στην αγορά επόμενης ημέρας είτε στην ενδο-ημερήσια αγορά, γεγονός το οποίο ενισχύει τη διαπίστωση μας για την έλλειψη ενδιαφέροντος για την ανάπτυξη ανταγωνισμού στην αγορά, λόγω αντικρουόμενων συμφερόντων.

Συμπερασματικά συμφωνούμε με την πλειοψηφία των προτάσεων σας και υποστηρίζουμε την πρωτοβουλία της Αρχής σας να διαμορφώσει το συντομότερο δυνατό συγκεκριμένη θέση για την αναθεώρηση του Κώδικα Προμήθειας ως ανωτέρω.

Με εκτίμηση,
Αντώνιος Κοντολέων
Πρόεδρος Δ.Σ.

Προς: κ. Α.Δαγούμα, Πρόεδρο ΡΑΕ

Αθήνα, 14 Ιουλίου 2021

Θέμα: Η έλλειψη ρευστότητας στην προθεσμιακή αγορά συντελεί στη στρεβλή λειτουργία της αγοράς προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας

Κύριε Πρόεδρε,

Σε συνέχεια της από 21 Μαΐου επιστολής μας, επανερχόμαστε στο ζήτημα των υφιστάμενων στρεβλώσεων που επηρεάζουν τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και απορρέουν εν πολλοίς από την ολιγοπωλιακή δομή της, η οποία οδηγεί σε μη ανταγωνιστικές τιμές ενέργειας με σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα των βιομηχανιών έντασης ενέργειας.

Η διαφαινόμενη νέα καθυστέρηση στη διαδικασία έγκρισης του μηχανισμού στρατηγικής εφεδρείας σε συνδυασμό με τις υψηλές τιμές των δικαιωμάτων CO2 οδηγούν σε σημαντικά υψηλότερες τιμές στην αγορά επόμενης ημέρας, ιδίως όταν η υψηλή ζήτηση επιβάλλει τη λειτουργία των λιγνιτικών μονάδων.

Συγκυριακά καταγράφονται υψηλές τιμές του φ.α, οι οποίες φαίνεται ότι θα αποκλιμακωθούν μέσα στο 2022, αλλά σαφώς την περίοδο αυτή και για όσο χρονικό διάστημα συμμετέχουν λιγνίτες στην αγορά, οι μεγάλοι κερδισμένοι είναι οι παραγωγοί μονάδων συνδυασμένου κύκλου φ.α.

Καταγράφουμε όμως και περιόδους (Μάιο), κατά τις οποίες ο ΑΔΜΗΕ εντάσσει για λόγους ευστάθειας του συστήματος λιγνιτικές μονάδες, ανατρέποντας τον αρχικό προγραμματισμό του χρηματιστηρίου προκαλώντας μεγάλο όγκο ενεργοποιημένης ενέργειας, λόγω των γνωστών προβλημάτων στο σχεδιασμό της αγοράς εξισορρόπησης.

Πέραν των ανωτέρω, δεν υφίστανται σημαντικές στρεβλώσεις στη λειτουργία της αγοράς επόμενης ημέρας.

Αντιθέτως, στην αγορά προμήθειας διαπιστώνονται συμπεριφορές ολιγοπωλίου. Η συμπεριφορά των ιδιωτών καθετοποιημένων προμηθευτών κατατείνει στο να μην επιδιώκουν να αυξήσουν το μερίδιό τους στη ΜΤ και ΥΤ. Η τακτική αυτή θα μπορούσε να οδηγήσει στη μείωση του όποιου μεριδίου είχαν στην ΥΤ και στην ΜΤ, που αφορά κυρίως βιομηχανικούς πελάτες, εάν υπήρχαν εναλλακτικές προσφορές στην αγορά, πλην όμως δεν υπάρχουν, λόγω έλλειψης ρευστότητας στην προθεσμιακή αγορά.

Η επίκληση της αύξησης των τιμών φ.α και των τιμών των δικαιωμάτων CO2 από μεριάς τους δεν δικαιολογεί οι προσφορές τους να μετακυλύουν το σύνολο του ρίσκου της αγοράς στους

καταναλωτές, όταν μάλιστα το μερίδιο τους στην παραγωγή υπερκαλύπτει το μερίδιο τους στη λιανική.

Η επίκληση ομοίως από μεριάς τους του επιχειρήματος ότι οι μονάδες παραγωγής τους δεν υπογράφουν διμερή συμβόλαια με τις αντίστοιχες εταιρείες προμήθειάς τους δεν ευσταθεί.

Αναδεικνύει όμως μια μεγάλη αδυναμία στην λειτουργία της αγοράς, ήτοι την έλλειψη ρευστότητας στην προθεσμιακή αγορά, η οποία συντελεί εν πολλοίς στη μη δυνατότητα εύρεσης εναλλακτικής πηγής προμήθειας έστω από τους μικρούς προμηθευτές, αφοί οι μεγάλοι περιορίζονται στην κατοχύρωση 100% των κερδών τους από την αγορά επόμενης ημέρας και από την αγορά εξισορρόπησης.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το μέτρο του περιορισμού του 20% στα διμερή συμβόλαια, που επιτρέπεται να συνάπτουν οι προμηθευτές με μερίδιο αγοράς υψηλότερο του 4%, είναι μια ρύθμιση η οποία δεν κινείται στην ορθή κατεύθυνση. Θα πρέπει να εξεταστεί η **υποχρεωτική προσφορά από μέρους των παραγωγών μια ελάχιστης ποσότητας διμερών συμβολαίων**, ως προσφορότερο μέτρο.

Η ΔΕΗ ως net buyer έχοντας υψηλότερη έκθεση στο συνολικό κόστος της αγοράς (αγορά επόμενης ημέρας και αγορά εξισορρόπησης) ως προς τους ανταγωνιστές της είναι αναμενόμενο να εγκαταλείψει την πολιτική της σύνδεσης των τιμολογίων με την τιμή των δικαιωμάτων CO2 και να ακολουθήσει σε προσφορά τιμολογίων συνδεδεμένων με συνολικό κόστος της αγοράς.

Ελλείψει αποτελεσματικής προθεσμιακής αγοράς αυτές οι συμπεριφορές επηρεάζουν τη λειτουργία της αγοράς προμήθειας, για την οποία οφείλει η Αρχή σας να πάρει μέτρα.

Το γεγονός ότι δεν αναφερόμαστε στα προβλήματα της αγοράς εξισορρόπησης, παρότι παρατηρούμε καθυστέρηση στην υλοποίηση των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων, απλά υποδηλώνει την πρόθεση μας να υπερτονίσουμε τη στρεβλή λειτουργία της αγοράς προμήθειας και την ανάγκη άμεσης παρέμβασης της Αρχής σας.

Προς τούτο καλούμε την Αρχή σας να πάρει μέτρα για την ενίσχυση της προθεσμιακής αγοράς, αλλά και τον έλεγχο των ανωτέρω πρακτικών στην αγορά προμήθειας.

Με εκτίμηση,
Αντώνιος Κοντολέων
Πρόεδρος Δ.Σ.

Προς: κ. Α.Δαγούμα, Πρόεδρο ΡΑΕ

Αθήνα, 21 Μαΐου 2021

Θέμα: Προβλήματα στην εφαρμογή συμβάσεων προμήθειας βιομηχανιών ΜΤ και ΥΤ από καθετοποιημένους ιδιώτες προμηθευτές

Κύριε Πρόεδρε,

Είδαμε με ικανοποίηση ότι η Αρχή σας προγραμματίζει σειρά συναντήσεων με το σύνολο των προμηθευτών (καθετοποιημένων και μη) για να διερευνήσει εάν υπάρχει τυχόν κατάχρηση από μέρους των προμηθευτών στην εφαρμογή όρων και ρητρών αναπροσαρμογής της σταθερής τιμής που προβλεπόταν στις συμβάσεις προμήθειας με πελάτες στην ΧΤ & ΜΤ.

Είναι γεγονός ότι μεγάλο μερίδιο βιομηχανιών ΜΤ αλλά και κάποιες βιομηχανίες στην ΥΤ προχώρησαν σε υπογραφή συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, κυρίως με καθετοποιημένους προμηθευτές, εκτός της ΔΕΗ.

Οι συγκεκριμένες συμβάσεις, είτε εξακολουθούν να βρίσκονται σε ισχύ, είτε έχουν τροποποιηθεί πρόσφατα βάσει των νέων δεδομένων που διαμορφώθηκαν με τη λειτουργία της νέας αγοράς και ειδικότερα των τιμών στην αγορά εξισορρόπησης.

Στο πλαίσιο λοιπόν των επαφών που ξεκινά η Αρχή σας θα θέλαμε να σας θέσουμε υπόψη την διαρρέουσα κατάσταση στην αγορά. **Συστηματικά παρατηρείται σε εν ισχύ συμβάσεις μονομερείς τροποποιήσεις /σημαντικής αύξησης της τιμής προμήθειας, με πρόσχημα το αυξημένο κόστος της αγοράς (χρήση ρήτρας με προειδοποίηση 60 ημερών) από καθετοποιημένους προμηθευτές, εκτός της ΔΕΗ.**

Το γεγονός αυτό δεν θα δημιουργούσε πρόβλημα εάν η λειτουργία της αγοράς προμήθειας παρείχε εναλλακτικές ανταγωνιστικές λύσεις. **Η πρακτική αυτή έχει ως αποτέλεσμα τον εγκλωβισμό των βιομηχανικών καταναλωτών σε μη ανταγωνιστικές τιμές και υπέρμετρες επαχθείς αυξήσεις, με τις οποίες μετακυλιέται το συνολικό κόστος της αγοράς. Ενώ είναι προφανές ότι οι καθετοποιημένοι προμηθευτές είναι οι ίδιοι που συνδιαμορφώνουν το συνολικό κόστος της αγοράς.**

Τα ανωτέρω καταδεικνύουν μια στρεβλή αγορά με αποτέλεσμα να πλήττεται η ανταγωνιστικότητα των βιομηχανιών σε μια δύσκολη χρονική περίοδο για όλους. Παρακαλούμε για την ουσιαστική παρέμβαση σας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας.

Με εκτίμηση,
Αντώνιος Κοντολέων
Πρόεδρος Δ.Σ.